

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 14 czerwca 2016 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. odmówił A. J. prawa do przeliczenia świadczenia. Organ rentowy przywołał treść art. 110 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. z 2009 r. Dz.U. Nr 153, poz. 1227 z późn. zm.), zgodnie z którym wysokość emerytury oblicza się ponownie od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego oraz ust. 2 warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130%. Ponieważ wskaźnik podstawy wymiaru wyliczony z 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie renty z tytułu niezdolności do pracy z uwzględnieniem wynagrodzenia przypadającego w całości po przyznaniu prawa do świadczenia wynosi 25,19% i jest niższy od dotychczas obowiązującego – 70,83%, brak jest podstaw do przeliczenia świadczenia (decyzja k.783 akt ZUS).

W odwołaniu z dnia 24 czerwca 2016 roku wnioskodawca wniósł o zmianę zakskarżonej decyzji poprzez ponowne przeliczenie świadczenia rentowego z tytułu częściowej niezdolności do pracy. W uzasadnieniu odwołujący wskazał, iż w zakskarżonej decyzji doliczono okresy świadczenia pracy od 1 do 28 stycznia oraz od 16 marca do 30 kwietnia 2016 roku. Orzeczeniem z 28 kwietnia 2016 roku Miejski Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w S. zaliczył wnioskodawcę do osób o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Upośledzenie organizmu datuje się od 1 listopada 2004 roku i pogłębia się z każdym rokiem. Mimo to wnioskodawca nadal podejmuje pracę. W związku z tym złożył wniosek o przeliczenie świadczenia w oparciu o art. 110 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z FUS. W decyzji z dnia 4 lutego 2014 roku organ rentowy również odmówił przeliczenia świadczenia wskazując, iż wskaźnik wyliczony w oparciu o art. 110 ust. 2 ustawy wynosi 59,85%, a zatem był wyższy od obecnego o około 50% (odwołanie k.2-3).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji. Dodatkowo podniesiono, że wnioskodawca ma przyznaną rentę wypadkową na mocy decyzji z 26 maja 1989 roku. Do wyliczenia podstawy wymiaru świadczenia przyjęto wynagrodzenie z okresu od III 1987 roku do II 1988 roku. Ustalony został na mocy decyzji z 6 lutego 1992 roku i wyniósł on 70,83%. Na skutek wniosku odwołującego dokonano ponownie przeliczenia wskaźnika podstawy wymiaru, który obliczony został z 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie świadczenia przy uwzględnieniu wynagrodzenia przypadającego w całości po przyznaniu świadczenia t.j. z lat 2006-2015. Wskaźnik wyniósł 25,19% a zatem jest niższy od dotychczas obowiązującego w wysokości 70,83%. Jednocześnie wskaźnik wyliczony z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu t.j. z lat 1977-1988, 1990-2002, 2004-2006 i 2008 wyniósł 49,14%, z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie świadczenia t.j. z lat 1999-2008 wyniósł 37,56%, a z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat poprzedzających rok, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie po raz pierwszy t.j. z lat 1977-1986 wyniósł 59,85%. Wskaźniki były zatem niższe od obowiązującego w wysokości 70,83% (odpowiedź na odwołanie k.3).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca na mocy decyzji z 26 maja 1988 roku ma przyznaną rentę w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 18 lipca 1987 roku (decyzja k.35 akt ZUS).

Decyzją z dnia 6 lutego 1992 roku organ rentowy ustalił wysokość podstawy wymiaru świadczenia na 70,83%, co dało wskaźnik wysokości świadczenia w wysokości 42,50% oraz świadczenie w kwocie 756.000,- zł (decyzja (...) akt ZUS).

Na mocy decyzji z dnia 21 lipca 1999 roku przyznano wnioskodawcy prawo do renty z tytułu częściowej niezdolności do pracy w związku z wypadkiem przy pracy, na stałe (decyzja k.118 akt ZUS).

W związku z tym, że ubezpieczony kontynuował zatrudnienie kolejnymi decyzjami doliczono mu staż ubezpieczeniowy (decyzje – akta ZUS).

Przy obliczaniu wysokości świadczenia niezmiennie brany był pod uwagę wskaźnik podstawy wymiaru w wysokości 70,83% (decyzje np. decyzja z 27 I 2003 roku k.249, z 21 I 2004 roku k.291 akta ZUS).

Rozpoznając wniosek ubezpieczonego z 28 stycznia 2014 roku organ rentowy, decyzjami z dnia 4 lutego 2014 roku, doliczył kolejny okres ubezpieczeniowy i odmówił ponownego przeliczenia podstawy wymiaru z uwagi na to, że wskaźnik wyliczony z 20 lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu t.j. z lat 1977-1988, 1990-2002, 2004-2006 i 2008 wyniósł 49,14%, z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat kalendarzowych poprzedzających rok, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie świadczenia t.j. z lat 1999-2008 wyniósł 37,56%, a z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat poprzedzających rok, w którym zgłoszono wniosek o świadczenie po raz pierwszy t.j. z lat 1977-1986 wyniósł 59,85%. Wskaźniki były zatem niższe od obowiązującego w wysokości 70,83% (wniosek k.697, wyliczenie k.703 i decyzje k.706-708 akt ZUS).

Na skutek kolejnego wniosku odwołującego z dnia 6 czerwca 2016 roku, o ponowne przeliczenie świadczenia na podstawie art. 109 i 110 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, organ rentowy przeliczył podstawę wymiaru świadczenia i ustalił, iż wskaźnik wyliczony z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu wyniósł 48,14%, a wskaźnik podstawy wymiaru, obliczony z 10 lat t.j. z okresu 2006-2015 wynosi 25,19% (wniosek k.775, wyliczenie k.779-780 akta ZUS).

W. obliczone wskaźniki są zatem niższe od dotychczas obowiązującego w wysokości 70,83% (okoliczność bezsporna).

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie wnioskodawcy nie może zostać uwzględnione.

Na mocy art. 109 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 748) na wniosek emeryta lub rencisty wysokość emerytury określonej w art. 53 oraz renty ulega ponownemu ustaleniu na zasadach określonych w art. 110-113.

2. Jeżeli w wyniku ponownego ustalenia emerytura lub renta jest niższa, świadczenie przysługuje w dotychczasowej wysokości.

3. Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do emerytury obliczonej zgodnie z art. 24a ust. 5 i art. 54a.

Zgodnie z art. 110 ust. 1 **wysokość** emerytury lub **renty oblicza się ponownie** od podstawy wymiaru ustalonej w sposób określony w art. 15, z uwzględnieniem ust. 3, **jeżeli** do jej obliczenia wskazano **podstawę wymiaru składki** na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego **przypadającą w całości lub w części po przyznaniu świadczenia**, a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest **wyższy** od poprzednio obliczonego.

2. Warunek posiadania wyższego wskaźnika wysokości podstawy wymiaru nie jest wymagany od emeryta lub rencisty, który od dnia ustalenia prawa do świadczenia do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie świadczenia, w myśl ust. 1, nie pobrał świadczenia wskutek zawieszenia prawa do emerytury lub renty lub okres wymagany do ustalenia podstawy przypada w całości po przyznaniu prawa do świadczenia, a wskaźnik wysokości podstawy wynosi co najmniej 130 %.

3. Okres ostatnich 20 lat kalendarzowych, o których mowa w art. 15 ust. 1, obejmuje okres przypadający bezpośrednio przed rokiem, w którym zgłoszono wniosek o ponowne ustalenie wysokości świadczenia, z uwzględnieniem art. 176.

Na mocy art. 111 cytowanej ustawy ust. 1 wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1) z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2) z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3) z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

2. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru, obliczony na zasadach określonych w art. 15, mnoży się przez kwotę bazową ostatnio przyjętą do obliczenia świadczenia.

3. Podstawa wymiaru emerytury lub renty, ustalona na zasadach określonych w ust. 1 i 2, podlega wszystkim waloryzacjom przysługującym do dnia zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie tej podstawy.

Wyjaśnienia wymaga zakres zastosowania obu tych przepisów. Pierwszy z nich dotyczy sytuacji, gdy wnioskodawca, któremu przyznano już prawo do renty, wskazuje do obliczenia świadczenia, podstawę wymiaru składek przypadającą w całości lub choćby w części, po dacie przyznania świadczenia.

Drugi z cytowanych przepisów nie ma już takiego ograniczenia.

Wnioskodawca złożył w dniu 6 czerwca 2016 roku wniosek o przeliczenie świadczenia na podstawie art. 109 cytowanej ustawy. Nie wskazał jednak, z którego z możliwych wariantów chciałby skorzystać. Ponieważ już wcześniej wnioskodawca składał wniosek o przeliczenie świadczenia w dniu 28 stycznia 2014 roku, organ rentowy uznał, iż przeliczenie winno zostać dokonane w oparciu o art. 110, czyli przy przyjęciu zarobków z 10 kolejnych lat przypadających po przyznaniu świadczenia, w tym lat bezpośrednio poprzedzających złożenie wniosku t.j. z okresu 2006-2015. W ten sposób ustalony wskaźnik wynosi 25,19%.

Jednocześnie organ rentowy ustalił wskaźnik wyliczony z 20 najkorzystniejszych lat wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, który wyniósł 48,14%.

Oba te wskaźniki są drastycznie niższe od wskaźnika, w oparciu o który obliczane jest świadczenie, i który wynosi **70,83%**.

Wnioskodawca zaskarżając decyzję nie wskazał żadnych argumentów i konkretnych zarzutów dotyczących spornej decyzji. Trudno zatem odnieść się do tego odwołania. Podkreślił jedynie, iż poprzednio organ rentowy ustalił wskaźnik w wymiarze 59,85%, który jest o około 50% korzystniejszy od obecnie ustalonego.

Stwierdzenie to nie jest prawdziwe i świadczy jedynie o niezrozumieniu przez ubezpieczonego treści zarówno decyzji jak i odpowiedzi na odwołanie. Organ rentowy nigdy nie przyjął w decyzji wskaźnika w wymiarze 59,85%, jak i 25,19%. Oba wyliczenia mają charakter czysto hipotetyczny i sprowadzają się do ustalenia wskaźnika w oparciu o nowo uzyskane wynagrodzenia. Wskaźniki te są różne bowiem wyliczono je w odmienny sposób, przyjmując do ich obliczenia wynagrodzenia z różnych lat. Odpowiednio z 10 kolejnych lat wybranych z 20 lat poprzedzających rok,

w którym zgłoszono wniosek o świadczenie po raz pierwszy t.j. z lat 1977-1986 oraz przy przyjęciu zarobków z 10 kolejnych lat przypadających po przyznaniu świadczenia, t.j. z okresu 2006-2015.

Nadal jednak najkorzystniejszym wskaźnikiem jest ten w wysokości 70,83%, w oparciu o który, od lat naliczane jest świadczenie wnioskodawcy.

Żadnych innych argumentów ani dowodów, mimo prawidłowego pouczenia o treści art. 6 kc, wnioskodawca nie przedstawił.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.

ZARZĄDZENIE

Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawcy.

8 XII 2016 roku.